

116 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	31.07.1973
Sıra no	116

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104. maddesine iki fıkra eklenmesi hakkındaki 1743 sayılı Kanun, 30 Haziran 1973 gün ve 14580 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış ve 1/7/1973 gününde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Bu Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür :

I _ GENEL AÇIKLAMA :

Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanunumuzun ana prensiplerinden biri, bir takvim yılı içinde elde edilen kazanç ve iratların safi tutarının topluca vergilendirilmesidir. Ancak, uygulamada ortaya çıkacak güçlükler ve olanaksızlıklar göz önünde tutularak, aynı kanunda bu prensibin istisnasını teşkil eden hükümlere de yer verilmiştir. Gelir Vergisi Kanununun 104 üncü maddesindeki muhtelif ücret kavramı da bunlardan biridir.

Kanunun anılan maddesinde yapılan tanımlamaya giren bazı ücretlerin asıl ücretlerle birleştirilmeksizin ayrı ayrı vergilendirilmesi esas kabul edilmiştir.

Bu konuda ayrıntılı açıklamaların yapıldığı 97 Seri No. lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin I. Bölümünün 5 inci paragrafında fazla mesai ücretlerinin asıl ücretlerle birleştirilerek vergilendirileceği belirtilmiştir.

Bu defa; 1743 Sayılı Kanunla, fazla çalışma karşılığı yapılan ödemelerin muhtelif ücret sayılması ve bunun sonucu olarak da asıl ücretlerden ayrı olarak vergilendirilmesi öngörülmüştür.

Aynı Kanun'un getirdiği bir yenilik de, muhtelif ücret tanımına giren ve asıl ücretlerden ayrı olarak vergilendirilen ücret ödemelerine uygulanacak gelir vergisi oranının en az % 25 olarak tespit edilmiş olmasıdır. Bu oranın, sadece fazla çalışma karşılığı yapılan ödemelere değil, asıl ücretten ayrı olarak vergilendirilecek bütün ücret ödemelerine uygulanacağı tabiidir.

Ancak; istihkak sahiplerine, Gelir Vergisi Kanununun ana prensibine de uygun olarak, asgari oran uygulanması öngörülen bu ödemelerin asıl ücretlerle birleştirilerek vergilendirilmesini isteme hakkı tanınmıştır.

II _ UYGULAMADA GÖZ ÖNÜNDE TUTULACAK HUSUSLAR :

A _ FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİNDE :

1. Ayrı Vergilendirilecek Fazla Çalışma Ücretlerinin Mevzuata Uygunluğu :

1743 sayılı Kanunun 1. maddesinin birinci fıkrasında "Kanunlarına ve bunlara dayanılarak çıkarılan tüzük, kararname ve yönetmeliklere uygun bulunmak kaydıyla" fazla çalışma ücretlerinin asıl ücretlerden ayrı olarak vergilendirilmesi öngörüldüğünden; bu şartı taşımayan, şu veya bu nedenle fazla çalıştırılan hizmet erbabına bu çalışmaları karşılığında yapılan ödemelerin ayrı vergilendirilmesi söz konusu olmayacak, bu nevi ödemeler 97 Seri No. lu Gelir Vergisi Genel Tebliğindeki esaslar dairesinde asıl ücretlerle birleştirilmek suretiyle vergilendirilecektir.

2. Uygulanacak Vergi Cetveli :

Fazla çalışma ücretleri, bu konudaki mevzuat hükümleri uyarınca saat başına hesaplanıp bir günlük devreler için ödendiğinden, vergilerinin asıl ücretlerden ayrı olarak ve 4 Numaralı vergi cetvelinin indirimsiz sütunundan hesaplanması asıldır. Ancak, hesaplanan verginin, ödenen fazla çalışma ücretinin % 25 inden aşağı olması halinde, 1743 sayılı Kanunun 1. maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca, vergi bu orana iblâğ edilecektir. Cetvele göre hesaplanan vergi % 25 oranını aştığı takdirde, asgari orana göre hesaplanacak vergi değil, cetvel üzerinden bulunan vergi tevkif edilecektir.

İstihkak sahibinin fazla çalışma ücretinin asıl ücreti ile birleştirilerek vergilendirilmesini istemesi halinde; fazla çalışma karşılığı ödenen miktar ile asıl ücret birleştirilecek; vergi, asıl ücretin tâbi olduğu vergi cetveli esas alınmak suretiyle hesanlanacaktır.

B. DİĞER MUHTELİF ÜCRET ÖDEMELERİNİN VERGİLENDİRİLMESİNDE :

